

SÕIDUKIKINDLUSTUSE HEA TAVA

Sõidukikindlustuse hea tava on osa kindlustusteenuse heast tavast. Sõidukikindlustuse hea tava selgitab mõisteid, kindlustuslepingu tingimusi ja kindlustusandja praktikat nii, nagu on Eesti kindlustusvaldkonnas kombeks.

Hea tava on abiks kliendile ja kolmandale isikule kindlustusandja tegevuse hindamisel. Hea tava järgimine aitab kaasa üksteisemõistmisele, ausale ja vabale konkurentsile ning kindlustussektori arengule ja hea maine hoidmisele.

Sõidukikindlustuse hea tava ei asenda kindlustuslepingu tingimusi. Kindlustusandja hüvitab kahju eelkõige kindlustuslepingu tingimuste järgi.

SISUKORD

1	Kindlustuslepingu sõlmimine	2
2	Sõidukikindlustus	2
3	Kindlustatud ese	3
4	Kehtivusala	3
5	Kindlustusjuhtum	4
	5.1 Äkiline ja ettenägematu sündmus	4
	5.2 Kindlustusjuhtumite kirjeldus	4
6	Kindlustussumma	5
7	Omavastutus	6
8	Ohutusnõuded	6
9	Hüvitatav kahju	7
10	Kahju, mida tavaliselt ei hüvitata	8

1 KINDLUSTUSLEPINGU SÕLMIMINE

Kindlustusteenuse osutamisel arvestab kindlustusandja, et klient ei pruugi teada kindlustamise üksikasju. Sellest tulenevalt teeb kindlustusandja vajalikke pingutusi, pakkumaks kliendi ootustele vastavat teenust.

Kindlustusandja teeb kindlaks kliendi kindlustusvajaduse ja kindlustushuvi ning selgitab talle kindlustuslepingu tingimusi, sh näiteks:

- mis on kindlustatud ja mis ei ole kindlustatud;
- milliste sündmuste puhul kahju hüvitatakse ja milliste puhul mitte;
- millises ulatuses kahju hüvitatakse;
- millised on kliendi kohustused, et kindlustuskaitse oleks kehtiv.

Kindlustusleping sõlmitakse tavaliselt kliendi esitatud andmete alusel. Kindlustusandja nõudmisel tuleb kliendil esitada sõiduk kindlustusandjale ülevaatamiseks. Sõiduki ülevaatusel kinnitab kindlustusandja üksnes sõiduki kompleksuse. Sõiduki ülevaatusel ei anna kindlustusandja hinnangut sõiduki väärtusele kindlustuslepingu sõlmimisel.

Kindlustusandja küsitud ja kliendi esitatud andmete alusel otsustab kindlustusandja, kas ta soovib vastavat riski kindlustada, ja määrab kindlustusmakse. Kui kliendi esitatud andmed ei ole tõesed, on kindlustusandjal õigus vähendada kindlustushüvitist või keelduda kahju hüvitamisest.

Kindlustusandja küsib kliendilt enne lepingu sõlmimist teavet oluliste asjaolude kohta, mille alusel kindlustusriski hinnata ja teha otsus leping sõlmida. Kindlustusandja eeldab, et klient esitab ka ilma kindlustusandja küsimusteta teabe, mille suhtes kindlustusandjal on oluline äratuntav huvi ja millel on oluline tähendus kindlustusandja otsusele kindlustusleping sõlmida. Selline on näiteks teave sõiduki tavapärasest erineva kasutusotstarbe kohta (takso, lühirendi sõiduk, alarmsõiduk, õppesõiduk, turvafirma sõiduk, võistlusteks kasutatav sõiduk); teave sõiduki ümberehitamise, sh tuuningu kohta; teave varustusest, mis sama margi ja mudeliga sõiduki puhul ei ole tavapärane või mõjutab märkimisväärselt kindlustusriski või sõiduki väärtust; teave sellest, et kliendil ei ole vastava sõiduki kõiki võtmekomplekte.

Kui kindlustusandja otsustab valetabe esitamise või teabe esitamata jätmise tõttu kindlustushüvitist vähendada, siis toimib ta järgnevalt: a) vähendab hüvitist proportsioonis, mis on võrdne kindlustusriski erinevusega; b) kui tõe ja täieliku teabe olemasolul ei oleks kindlustusandja vastavat riski üldse kindlustanud, siis keeldub ta kahju hüvitamast.

Kindlustusandja eeldab, et klient teavitab teda kindlustuslepingu sõlmimisel antud teabe ja kliendile teadaolevate riskiasjaolude muutumisest.

Kindlustuslepingu kehtivuse ajal on kliendil kohustus teavitada kindlustusandjat kindlustuslepingu sõlmimisel küsitud teabe ja kliendile teadaolevate muude riskiasjaolude muutumisest. Kui klient jätab muutusest teavitamata, siis võib kindlustusandja vähendada hüvitist või keelduda kahju hüvitamisest.

Näiteks tuleb kindlustusandjat teavitada kindlustatud sõiduki kasutusotstarbe muutumisest: kui sõidukit on hakatud kasutama taksona või lühirendi sõidukina; kui sõiduk on ümber ehitatud, sh näiteks on suurendatud sõiduki mootori võimsust vmt. Samuti on klient tavaliselt kohustatud teavitama kindlustusandjat sõiduki võtme, signalisatsioonipuldi või registreerimistunnistuse kaotsiminekest või vargusest, sõiduki omaniku vahetusest, sõiduki sattumisest pankrotivara hulka vmt.

Kindlustusvõtja on tavaliselt sõiduki omanik või vastutav kasutaja. Kui kindlustuslepingut soovib sõlmida keegi teine, võib kindlustusandja paluda lisateavet, selgitamaks kindlustushuvi. Kindlustusandja ei sõlmi kindlustuslepingut, kui kindlustusvõtjal ei ole kindlustushuvi.

2 SÕIDUKIKINDLUSTUS

Sõidukikindlustusega kindlustatakse auto, muu mootorsõiduk või haagis selle kahjustumisest või hävimisest tuleneva kahju hüvitamiseks. Kindlustusandjad kasutavad sõidukikindlustuse sünonüümidena erinevaid nimetusi: näiteks kaskokindlustus, kasko, autokindlustus.

Õhusõidukeid, veesõidukeid, rööbastel liikuvaid sõidukeid, jalgrattaid jm taolisi sõidukeid tavaliselt sõidukikindlustusega ei kindlustata.

3 KINDLUSTATUD ESE

Kindlustatud ese on liiklusregistris registreeritud sõiduk kindlustuslepingus märgitud kompleksuses.

Tavaliselt on sõidukile püsivalt paigaldatud lisavarustus kindlustatud esemeks ilma erikokkuleppeta, kui see vastab kõikidele alljärgnevatele tingimustele:

- lisavarustuse on paigaldanud sõiduki tootja või ametlik edasimüüja;
- lisavarustus on sellise sõidukimargi ja -mudeli puhul tavaline;
- lisavarustus ei mõjuta märkimisväärselt kindlustusriski ega kindlustusväärtust.

Näiteks on ilma erikokkuleppeta kindlustatud audio-, video- või navigatsioonisüsteemid, kui need on paigaldatud sõiduki tootjatehases või tootja volitatud töökojas ega ole märkimisväärselt kallimad sama sõidukimargi ja -mudeli standardvarustuses olevatest samalaadsetest süsteemidest.

Näiteks aga ei ole tavaliselt ilma erikokkuleppeta kindlustatud sama sõidukimargi ja -mudeli standardvarustuses olevatest velgedest märkimisväärselt kallimad valuveljed; katuseboks, katuseraam, jalgrattahoidja või sõidukisse paigaldatud lapsetool, sõidukile kantud kleebised ja maalingud, sõidukile paigaldatud tuuninguosad, sõidukile paigaldatud seadmed ja osad, mille tõttu sõidukit liikluses kasutada ei tohi; igasugune eritehnika (taksovarustus, meditsiiniseadmed, vilkurid, valjuhääldid jmt), võistlusteks ja treeninguteks paigaldatud seadmed ja osad.

Kui sõidukile paigaldatud varustus on kindlustatud erikokkuleppega, on tavaline, et sellele varustusele rakendatakse eraldi kindlustussummat.

Erisõiduki (alarmsõiduk, matkabuss või -haagis, traktor, töomasin vmt) kindlustamisel on tavaline, et kindlustatud eseme kompleksus on kindlustuslepingus üksikasjalikult kirja pandud.

Sõidukis olevad kliendi või kaasreisija isiklikud esemed (pagas) on kindlustatud üksnes siis, kui selle suhtes on kindlustuslepingus eraldi kokku lepitud. Sel puhul on tavaline, et kindlustuslepingu tingimustes on kindlustatud esemete nimistut piiratud. Näiteks ei ole tavaliselt kindlustatud olmeseadmed, koduelektronika, arvutid, mobiiltelefonid, sularaha, väärisesemed, dokumendid, käsikirjad, joonised, väärtpaberid, kunstiteosed, kaup.

Tavaliselt ei ole kindlustatud esemeks sõiduki osad, mis on sõiduki küljest ära võetud või sõidukile paigaldamata.

Näiteks ei ole kindlustatud esemeks hoiukohas ladustatud rehvid, sõidukile paigaldamata varuosad, sõidukilt eemaldatud audiosüsteemi esipaneel vmt. Ka sõidukiga koos ostetud elektrisõiduki laadimispost ei ole sõidukikindlustuse lepingu alusel kindlustatud esemeks.

Erikokkuleppel võib sõiduki külge haagitud kerghaagis olla kindlustatud esemeks seda vedava sõiduki kindlustuslepingus ka siis, kui haagis ei ole eraldi kindlustatud esemena lepingus märgitud.

Kindlustatud esemeks ei ole sõiduki kütusepaagis olev kütus, akudesse talletatud elektrienergia, kütuselisandid, klaasipesuvedelik ega muud taolised kulumaterjalid, mille lisamiseks või vahetamiseks ei ole tarvis erioskusi ega -seadmeid.

4 KEHTIVUSALA

Kindlustuskaitse kehtib kindlustuslepingus märgitud territooriumil.

Tavaliselt pakub kindlustusandja lepingu sõlmimisel võimalust valida alljärgnevate kehtivusalade vahel:

- Eesti. Kindlustuskaitse kehtib Eesti territooriumil;
- Euroopa Majanduspiirkonna lepinguriigid. Kindlustuskaitse kehtib Euroopa Majanduspiirkonna lepinguriikides (vt täpsemalt <http://www.eksl.ee/images/files/kehtivusala4.pdf>) ning lisaks ka Andorras, Bosnia ja Hertsegoviinas, Horvaatias, Makedoonias, Montenegros, Serbias ja Šveitsis;
- Euroopa. Kindlustuskaitse kehtib Euroopa geograafilistes piirides.

Riikides, mille asukoht jääb nii Euroopa geograafilistesse piiridesse kui ka nendest väljapoole, kehtib kindlustus tavaliselt üksnes Euroopa geograafilistes piirides.

Kui kindlustusandja kasutab kehtivusala muid valikuid, siis on tavaks, et kehtivusala on kindlustuslepingu dokumentides riikide lõikes määratud.

5 KINDLUSTUSJUHTUM

5.1 Äkiline ja ettenägematu sündmus

Kindlustusjuhtum on kindlustuslepingus märgitud äkiline ja ettenägematu sündmus, mille toimumisel kindlustusandja hüvitab kahju.

Äkiline ja ettenägematu on sündmus, mis leiab aset kiireloomuliselt ehk äkiliselt ja mille toimumist või millest tingitud kahju ei saa klient vahetult mõjutada ning mille toimumine kindlustusperioodil ei ole kliendile teada.

Selgitamisel, kas tegu oli äkilise ja ettenägematu sündmusega, on abiks vastused alljärgnevatele testküsimustele. Näiteks oli teel tavatult suur lomp ja asjaolud viitasid võimalusele, et tee ei ole läbitav. Sellele vaatamata sõitis sõiduki juht lompil. Kahjustada on saanud muu hulgas sõiduki mootor ja elektroonika, sest vesi on tunginud mootorisse ja kahjustanud ka mootoriruumis olevat elektroonikat.

1. Kas asjaolu, mille tagajärjel kahju tekkis oli äkiline ehk kiireloomuline?

Jah. Vesi tungis mootorisse ja tekitas elektrisüsteemis lühikese aja jooksul lühise.

2. Kas juhtumile eelnenud olukord oli selline, et miski ei viidanud kahju tekkimise võimalusele?

Ei. Sõiduki juht nägi tavatult suurt lompil teel.

3. Kuidas hoolikas ja mõistlik isik oleks sellises olukorras käitunud, sh kas kahju oleks olnud välditav?

Mõistlik sõidukijuht oleks valinud edasiliikumiseks teise tee või veendunud, et läbi lombi sõita on ohutu.

Kokkuvõttes ei ole eeltoodud näite puhul tegemist äkilise ja ettenägematu sündmusega. Seega ei ole ka tegemist kindlustusjuhtumiga ja kindlustusandja ei hüvita tekkinud kahju.

Näiteks ei ole äkilised ja ettenägematud sündmused ega ole seega kindlustusjuhtumid:

- sõiduki loomulik kulumine ja korrosioon;
- sõiduauto või maasturiga põllul sõites sõiduki kahjustamine.

Sõidukikindlustuse tavaline kindlustusjuhtum on liiklusõnnetus. Liiklusõnnetus juhtub eelkõige seetõttu, et rikutakse liiklusreegleid või kasutatakse ebaõigeid juhtimisvõtteid. Sellest lähtuvalt on sõidukikindlustuse eesmärk hüvitada ka liiklusreeglite rikkumise ja ebaõigete juhtimisvõtete tõttu tekkinud kahju, vaatamata sellele, et klient sai mõjutada kahju tekkimist.

Siiski tuleb silmas pidada, et kindlustusandjal on õigus vähendada hüvitist (näiteks sõidukijuhi raske hooletuse korral) või sellest keelduda (sõidukijuhi tahtluse korral), kui liiklusreegleid on rikutud viisil, mis oluliselt on suurendanud kindlustusriski (näiteks sõiduki juhtimine alko- või narkojoobes või juhtimisõiguseeta, lubatud sõidukiiruse ületamine olulisel määral, suverehvide kasutamine talvel) ja mõjutanud liiklusõnnetuse tekkimist. Kindlustusandjal on õigus hüvitist vähendada nii palju, kui palju rikkumine mõjutas õnnetuse toimumist ja õnnetuses tekkinud kahju suurust.

5.2 Kindlustusjuhtumite kirjeldus

Kindlustusjuhtumid on kirjeldatud kindlustuslepingus ja kindlustuslepingu tingimustes. Tavaliselt on kindlustusandjad moodustanud erinevaid kindlustusjuhtumeid sisaldavad kogumid ja nimetavad neid näiteks järgmiselt: koguriskikindlustus, täiskasko, superkasko, suurkasko, eliitkasko, osakasko, seisukasko, baaskasko, minikasko jmt.

Enim levinud kindlustatud juhtumite kogum sisaldab järgmisi kindlustusjuhtumeid: liiklusõnnetus, torm, üleujutus, tulekahju, vandalism, vargus, röövimine, muu äkiline ja ettenägematu sündmus. Kindlustusandja kasutab teenuse nimetusena koguriskikindlustust või ka muud laiale kindlustuskaitsele viitavat nimetust (näiteks täiskasko, superkasko vmt) üksnes teenuse puhul, mille kindlustusjuhtumid sisaldavad vähemalt eelnimetatud juhtumeid.

Kindlustusleping võib olla sõlmitud koguriskikindlustuse põhimõttel või nimetatud riskide kindlustuse põhimõttel. Koguriskikindlustuse puhul hüvitab kindlustusandja äkilise ja ettenägematu välise sündmuse tõttu tekkinud kahju, mille hüvitamine ei ole kindlustuslepingus välistatud. Nimetatud riskide kindlustuse puhul hüvitab kindlustusandja kindlustuslepingus märgitud äkilisest ja ettenägematust sündmusest tekkinud kahju. Vaatamata ülalõiguse toodule võib ka nimetatud riskidega kindlustusteenuse nimetusena

kasutada täiskaskot, superkaskot vmt, kui kindlustuskaitse sisaldab kõiki juhtumeid, mille tõttu sõiduki hävimine või kahjustumine on tavaline ja mis ei ole tavaliselt välistatud.

Liiklusõnnetus. Kindlustusandja hüvitab liiklusõnnetusest tekkinud kahju. Liiklusõnnetuseks loetakse sõiduki kokkupuudet mis tahes objektiga, sh teelt väljasõitu, auku sõitmist.

Sõidukikindlustuse lepingus on liiklusõnnetuse määratlus laiem kui seaduses. Näiteks loetakse liiklusõnnetuseks ka kahe sõiduki kokkupõrget mujal kui teel, kuid liiklemiseks mõeldud alal – näiteks hoones.

Torm. Kindlustusandja hüvitab tormist tekkinud kahju. Kahju põhjuseks loetakse tormi siis, kui kahju iseloom ja ilmajaama andmed või kõrvalolevate esemete kahjustused viitavad võimalusele, et tegu oli tugeva tuulega. Samuti hüvitab kindlustusandja rahest ja muudest erakordsetest sademetest tingitud kahju.

Üleujutus. Kindlustusandja hüvitab üleujutusest tekkinud kahju, sh kahju pinnase- või põhjavee tõusust ja sellest, et kanalisatsioon või sadeveesüsteemid ei toimi.

Eeltoodule vaatamata on tavaline, et ei hüvitata kahju, kui sõiduki juht sõitis teadlikult üleujutuse alas ja lootis, et kahju ei teki. Selline kahju ei ole ettenägematu.

Tulekahju. Kindlustusandja hüvitab tulekahjust põhjustatud kahju, sh tahma- ja suitsukahjustused; plahvatuses tingitud kahju, tule kustutamisest tekkinud kahju, pikselöögist tekkinud kahju.

Vandalism. Kindlustusandja hüvitab vandalismist tekkinud kahju. Vandalism on kolmanda isiku tahtlik tegevus, mis on suunatud asja rikkumisele või hävitamisele.

Vargus ja röövimine. Kindlustusandja hüvitab sõiduki või selle osa vargusest või röövimisest tekkinud kahju. Sõiduki osa vargusest tingitud kahju hüvitab kindlustusandja üksnes siis, kui asja varastamiseks pidi varas asjani jõudmiseks kõrvaldama tõkke (eemaldama rattapoldid, avama lukustatud ukse, lõhkuma akna, avama lukustatud pakiruumi kaane vmt).

Kindlustusjuhtumiks ei loeta sõiduki kaotsiminekut väljapressimise, pettuse, omastamise või kelmuse tõttu, samuti siis, kui sõiduki valdaja andis sõiduki valduse üle vabatahtlikult.

Muu äkiline ja ettenägematu sõidukiväliline sündmus. Kindlustusandja hüvitab sõidukivälisest äkilisest ja ettenägematust eespool nimetatud sündmusest tekkinud kahju.

Sõidukiväliline on sündmus, mille tagajärjel saab sõiduk kahjustada või hävib väljastpoolt mõjuva mehaanilise jõu tagajärjel. Nimetatud muud sündmused on näiteks eseme kukkumine sõidukile, sõiduki uppumine, sõiduki kukkumine jmt.

Vaatamata nimetustele koguriskikindlustus, täiskasko, superkasko jmt ei hüvitata kõiki kahjusid, vt ka punkt 10. Kindlustuslepingu sõlmimisel juhib kindlustusandja kliendi tähelepanu juhtumitele, mille puhul kahju ei hüvitata. Kindlustusandja hoidub teenuse esitlemisel kõikide kahjude hüvitamise rõhutamisest.

6 KINDLUSTUSSUMMA

Kindlustussumma on rahasumma, mis on kindlustusjuhtumi korral kindlustusandja poolne maksimaalne väljamaksusumma. Kindlustusandja hüvitamiskohustus ei ole suurem kui tekkinud kahju.

Tavaliselt määratakse kindlustussumma kindlustatud eseme või kahju kohta. Kõik kindlustussummad on märgitud kindlustuspoliisil või kindlustuspakkumuses.

Näiteks on tavaline, et on eraldi kindlustussumma sõidukile, pagasile, sõiduki osale (näiteks valuvelgedele, audioseadmetele jmt), kahjustunud sõiduki transpordi- või hoiukuludele jmt.

Kui sõiduki kindlustussumma ja sõiduki üksikosa kindlustussumma on kokku lepitud, siis sõiduki hävimise või varguse korral piirdub kindlustusandja vastutus sõiduki kindlustussummaga, mis tähendab, et sõiduki üksikosa kindlustussummat ei liideta sõiduki kindlustussummaga.

Kindlustussumma võib olla määratud

- kokkuleppega, mille kohaselt kindlustussumma on võrdne kindlustatud asja kindlustusjuhtumieelse väärtusega (kindlustusväärtusega) või
- kindlustuslepingu sõlmimisel kokkulepitud numbrilise väärtusena.

Ka siis, kui kindlustussumma on kokku lepitud numbrilise väärtusena, ei ole tavaliselt tegemist kokkuleppelise kindlustusväärtusega. Tavaliselt on kokkuleppelise kindlustusväärtusega tegu üksnes uusväärtuskindlustuse puhul – vt punkt 9.

Tavaliselt ei vähene sõiduki kindlustussumma väljamakstud hüvitise võrra. Kindlustuslepingu tingimustes võib olla kokku lepitud, et lisavarustuse või muu kahju kindlustussumma väheneb väljamakstud hüvitise võrra. Kindlustusandja rakendab seda sätet üksnes siis, kui kahju hüvitamisel on juhitud kliendi tähelepanu kindlustussumma suurendamise vajadusele.

7 OMAVASTUTUS

Omastutus on osa kahjust, mis jääb kindlustusjuhtumi korral kliendi enda kanda. Omastutusega kindlustamine ei ole tavaks. Omastutus on määratud kindla summana või protsendina kahju suurusest. Tavaliselt on omastutus määratud ühe kindlustusjuhtumi kohta.

Näiteks kui sõiduki värvkatet on eri aegadel kahjustatud, on tegu erinevate kindlustusjuhtumitega ja omastutust rakendatakse iga juhtumi kohta eraldi.

Kindlustuslepingus võib olla kokku lepitud erinev omastutus kindlustatud esemete, sõiduki osade või juhtumite lõikes. Kõik omastutused on märgitud kindlustuspoliisil või kindlustuspakkumuses.

Näiteks võib kindlustuslepingus olla kokku lepitud, et kui kindlustusjuhtumis saavad kahjustada üksnes sõiduki salongiklaasid, rakendatakse väiksemat omastutust või ei ole klaaside kahjustumisel üldse omastutust.

Näiteks võib olla kindlustuslepingus kokku lepitud, et varguse omastutus erineb omastutusest liiklusõnnetuse korral.

Kindlustusandja võib rakendada täiendavat või tavapärasest suuremat omastutust välismaal toimunud kindlustusjuhtumi puhul, samuti liiklusõnnetuse puhul, mille põhjustas kindlustatud sõidukit juhtinud vähese juhtimiskogemusega juht.

8 OHUTUSNÕUDED

Kliendil on kohustus järgida kokkulepitud ohutusnõudeid, sest kindlustusrisiki hindamisel ja aktsepteerimisel on kindlustusandja eeldanud, et klient täidab neid nõudeid. Sõiduauto puhul on tavalised näiteks järgmised ohutusnõuded:

- sõidukit tuleb hooldada, kasutada ja hoida heaperemehelikult;
- sõidukil peab olema töökorras signalisatsioon ja immobilaiser;

Töökorras ja sisselülitatud signalisatsioonile on tavaliselt järgmised nõuded: sõiduki uste, akende või luukide avamisel ning isikute või esemete liigutamisel sõidukis peavad sõiduki tuled hakkama vilkuma ja kostma piisavalt vali helisignaali, signalisatsioonisüsteem ei tohi välja lülitada keskluku mehaanilise avamisega.

Tavalised nõuded immobilaiserile on järgmised: ilma immobilaiserit deaktiveerimata ei tohi sõiduk käivituda, immobilaiser peab sõiduki mootori seiskamise järel automaatselt rakenduma, immobilaiserit deaktiveerimine kaugjuhtimise teel ei tohi olla võimalik. Kui immobilaiser on sõidukile paigaldanud sõiduki tootja, siis vastab see tavaliselt kindlustusandja nõuetele. Eritingimusena võib kindlustusandja nõuda täiendava immobilaiserit paigaldamist.

- sõiduki valveljed peavad olema kinnitatud turvapoltide või mutritega;

- sõiduk ja selles asuv vara peavad olema hoitud viisil, et nende vargus on mõistlikult takistatud;

Näiteks:

- sõidukist lahkudes tuleb sulgeda ukсед, luugid ja aknad – ukсед ja luugid tuleb lukustada, signalisatsioon tuleb aktiveerida, kaasa tuleb võtta nähtaval olevad asjad, mille varguse risk on suur – näiteks eemaldatava esipaneeliga audiosüsteemi esipaneel, eemaldatav navigatsiooniseade vmt;
- sõiduki võtmeid ja signalisatsioonipulti ei tohi hoida teistele isikutele kättesaadavas kohas;
- sõiduki võtme või signalisatsioonipuldi kaotsiminekul tuleb vahetada lukud ja ümber kodeerida signalisatsioon ja immobilaiser;
- kabriolettkelega sõidukist lahkudes tuleb sõidukile katus peale panna.

- sõiduki kasutamisel tuleb järgida liiklusreegleid ja rakendada asjakohaseid juhtimisvõtteid;

Näiteks:

- sõitmiseks võib kasutada üksnes tehniliselt korras sõidukit, sh peab sõiduk olema läbinud seaduses ettenähtud tehnoulevaatuse, kasutada tuleb aastaajale ja teeoludele ning nõuetele vastavaid rehve;
- sõidukit võib juhtida üksnes vastava kategooria sõiduki juhtimisõigusega isik;
- töö- ja puhkeaja nõudeid eirates ei tohi sõidukit juhtida;
- alkoholi, narkootilise või psühhotroopse aine mõju all ei tohi sõidukit juhtida;
- enne sõidu alustamist peab juht veenduma, et tema tervises seisund lubab sõidukit juhtida.

Vaatamata eeltoodule on liiklusõnnetus tavaliselt kindlustusjuhtum – vt selgitused ja täpsustused punkti 5.1 kaks viimast lõiku.

- sõiduki registreerimistunnistust ei tohi hoida sõidukis;
- tuleb järgida üldisi tuleohutusnõudeid;
- peale kahjujuhtumit võib sõidukit kasutada üksnes siis, kui sõiduki juht on veendunud, et sõiduk on kasutamiseks nõutavas tehno seisundis, sh tuleb veenduda, et sõiduki kasutamine ei suurenda tekkinud kahju.

Ohutusnõuete ja kindlustuslepingu muude tingimuste täitmisel on kliendiga võrdsustatud kõik sõidukit kasutavad inimesed.

Kui klient ei täida ohutusnõudeid ja sellel täitmata jätmisel on seos kahju toimumise või kahju suurusega, siis on kindlustusandjal õigus vähendada kindlustushüvitist või keelduda kahju hüvitamisest.

9 HÜVITATAV KAHJU

Sõidukikindlustuse lepingu alusel hüvitab kindlustusandja kindlustatud eseme hävimisest või kahjustumisest tekkinud kahju, mis on tekkinud kindlustusjuhtumi tagajärjel.

Sõiduki hävimisel hüvitab kindlustusandja sõiduki turuväärtuse.

Kindlustuslepingus võib olla kokku lepitud, et sõiduki hävimisel hüvitatakse kahju liisingujäägi ulatuses (liisinguväärtuskindlustus) või uue sõiduki soetamise kulude (uusväärtuskindlustus) ulatuses.

Sõiduki kahjustumisel hüvitab kindlustusandja sõiduki parandamise põhjendatud ja mõistlikud kulud.

Tavaliselt on kindlustuslepingus kokku lepitud, et sõiduki hävinenuks tunnustamise otsuse teeb kindlustusandja. Sõiduk loetakse hävinuks, kui sõiduki taastamine ei ole majanduslikult otstarbekas. Kindlustuslepingus võib olla kokku lepitud sõiduki kindlustusväärtusest tulenev taastusremondi kulude piirsumma, mille ületamisel sõiduk loetakse hävinuks.

Tavaliselt lepatakse kindlustuslepingus kokku, et sõiduki kahjustumise korral sõiduk taastatakse.

Lisaks eeltoodule võib sõidukikindlustuse kindlustuslepingus olla kokku lepitud, et kindlustusandja hüvitab näiteks ka alljärgnevad mõistlikud ja põhjendatud kulud:

- kindlustusjuhtumi järel sõiduki teele tõstmise, sõiduki lähimasse remondi- või hoiukohta transportimise kulud;
- asendussõiduki kulud, kui pärast kindlustusjuhtumit ei ole võimalik kindlustatud sõidukit kasutada;
- sõiduki juhi ja kaasreisija püsivast töövõimetusest või surmast tingitud kahju, kui selle põhjuseks on sõidukikindlustuse kindlustusjuhtum (sõiduki juhi ja kaasreisija õnnetusjuhtumikindlustuse alusel);
- kindlustusjuhtumiga seotud õigusabi kulud;
- liisitud sõiduki puhul liisingumakse kulu aja eest, mil kindlustusvõtja oli kindlustusjuhtumi tõttu töövõimetu (liisingumakse kindlustus);
- reisi jätkamise ja reisijate ööbimise kulud, kui reis on katkenud kindlustusjuhtumi tõttu;
- autoabiteenuse kulud;
- kahju, mis on tekkinud sellest, et sõidukit ei saa kindlustusjuhtumi tõttu kasutada (kasutuskatkestuskindlustus);
- kahju, mis on tingitud sõiduki tehnilisest rikkest.

Eelloetletud kahjude või kulude hüvitamisel on hulk piiranguid ja reegleid, mis on erinevatel kindlustusandjatel erinevad.

10 KAHJU, MIDA TAVALISELT EI HÜVITATA

Kahju, mida ei hüvitata, on märgitud kindlustuslepingus. Tavaliselt ei hüvitata näiteks:

- kahju, mis ei ole tekkinud kindlustusjuhtumi tagajärjel;
- kahju, mis ei ole tekkinud kindlustatud eseme kahjustumisest või hävimisest;
- kahju osa, mis on tekkinud seoses ohutusnõuete täitmata jätmisega;
- kahju, mis on tekkinud kliendi tahtlusest või raskest hooletusest. Liiklusõnnetuse puhul vt ka punkti 5.1 kaht viimast lõiku;
- kindlustussummat ületavat kahju osa;
- omavastutuse osa tekkinud kahjust;
- sõiduki võimaliku väärtuse vähenemisest tekkinud kahju;
- kahju, mis tuleneb sellest, et kindlustatud sõidukit ei saa kindlustusjuhtumi tõttu kasutada, v.a juhul kui selle kahju hüvitamises on eraldi kokku lepitud;
- kahju sõiduki osale, mis hüvitatava kahju põhjustas;

Näiteks pidurisüsteemi rikke tõttu teelt välja sõitnud sõiduki kahju hüvitamisel ei hüvitata pidurisüsteemi rikke kõrvaldamise kulusid, sõiduki rehvi kulumisest tingitud purunemise tõttu sõiduki muudele osadele tekkinud kahju hüvitamisel ei hüvitata rehvi asendamist ega taastamist.

- kahju, mille hüvitamist saab lepingu või garantii alusel nõuda teiselt isikult;
- kahju, mis kuulub hüvitamisele kohustusliku vastutuskindlustuse alusel;
- sõiduki puhastamise, hoolduse või remondi käigus tekkinud kahju;
- kahju, mis on tekkinud sõiduki kasutamisel tavalisest erinevates tingimustes, näiteks võidusõidul või treeningul;
- kahju, mis on tekkinud liiklemiseks sobimatus kohas, näiteks metsas, soos, vees vmt;

- sõiduki puudulikust hooldusest või remondist tekkinud kahju;
- sobimatust või ebakvaliteetsest õlist, vedelikust, määrdest, kütusest ja nende ainete puudumisest või vähesusest tulenev kahju;
- sõidukis olnud looma põhjustatud kahju;
- sõja, terrorismi, massiliste korratuste või rahvarahutuste tõttu tekkinud kahju;
- maavärinast või maalihkest tingitud kahju;
- tuumaenergia tootmisest või radioaktiivsest saastest tulenev kahju;
- sõitmise ajal sõiduki rehvi purunemisest tekkinud kahju, kui kahju piirdub üksnes rehvi kahjustumisega.